

Aan de leden van de vaste Kamercommissie Sociale zaken en Werkgelegenheid
cie.szw@tweedekamer.nl

Betreft: reactie dragers 'maatschappelijke expeditie Vertrouwensexperiment Tilburg'
op de op 30 september jl. aanhangig gemaakte AMvB tot nadere invulling van
experimenteerartikel 83 in de Participatiewet

Tilburg, 24 oktober 2016

Geachte Kamerleden,

Twee jaar geleden startten wij in Tilburg onze zoektocht naar het op een socialere wijze inrichten van de bijstand, zodat mensen meer regie en zeggenschap krijgen over hun te volgen traject. Dit onder de titel 'Vertrouwensexperiment'. De gedachte hierachter wordt breed gedeeld in Tilburg. Vandaar dat we het een 'maatschappelijke expeditie' noemen, gedragen door de ondertekenaars van deze brief.

Dubbel gevoel

Na twee jaar onderweg te zijn, ligt er nu een AMvB om dit experiment wettelijk mogelijk te maken. Voor ons als Tilburgse expeditiegenoten levert dit een dubbel gevoel op. Enerzijds zijn we blij dat de staatssecretaris onze zoektocht mogelijk wil maken. Anderzijds zien we dat de AMvB niet aansluit bij 'de bedoeling' die wij voor ogen hebben. Dat is zichtbaar in allerlei details die zijn opgenomen in de AMvB over de inrichting van het experiment. Dit naast de wetenschappelijke bezwaren die de betrokken onderzoekers reeds kenbaar hebben gemaakt.

Onze bedoeling

De bedoeling van ons Vertrouwensexperiment is om op een eenvoudige manier de bijstand socialer en stimulerender te maken, passend bij deze tijd, met minder ingewikkelde regels, meer keuzevrijheid en meer regie bij de mens zelf. De bedoeling is om het voor mensen makkelijker te maken en ze te benaderen vanuit vertrouwen. We denken dat dit een effectievere manier is om mensen te laten deelnemen aan de arbeidsmarkt of – als dat niet mogelijk blijkt te zijn - in ieder geval aan de maatschappij.

In die zin zijn we verbaasd over de behoefte van de staatssecretaris om alles dicht te regelen en smal te definiëren.

- Het is juist de bedoeling van de decentralisaties dat lokale overheden zelf hun plaatselijke beleid passend maken, in samenspraak met haar lokale partners! En dat het Rijk zich beperkt tot de verantwoordelijkheid voor het stelsel. We verwachten juist veel effect van het lokaal kunnen samensmelten van de '3d's'.
- We willen juist naar minder regels en niet naar meer. Wij startten een zoektocht om het voor mensen simpeler te maken en niet alles tot in de uitvoering te detailleren.
- Het hele idee van een experiment is om informatie te verzamelen over effecten van een nieuwe aanpak, om op basis hiervan nieuw beleid vorm te geven. Een 'afgeknepen' inrichting van een experiment (bijv. met betrekking tot de beperkte vrijlating van bijverdiensten) levert juist minder kennis op.

- Naast effecten op uitstroom naar reguliere arbeid, verwachten we juist ook veel effecten op andere levens-/beleidsdomeinen, zoals *ervaren welzijn, gevoelde zelfwaardering, gezondheid en maatschappelijke inzet*. Waarom is daar geen belangstelling voor vanuit de staatssecretaris?

Strengere groep struikelpunt

Heel specifiek is met name het punt van het (verplicht) opnemen van een 'intensiveringsgroep' (Art. 6-1-b) een struikelpunt voor onze deelname aan het experiment. Vertegenwoordigers van de Tilburgse bijstandsgerechtigden geven duidelijk aan dat geen enkele uitkeringsgerechtigde zal deelnemen aan een experiment waarin een reële kans bestaat dat je ingedeeld wordt bij een groep die strenger gecontroleerd wordt, waar hogere sancties gelden, en waaruit je je niet tussentijds uit mag terugtrekken.

Deze invulling maakt de uitvoering van het experiment nagenoeg onmogelijk. Wij vinden dat we hier een andere invulling aan moeten kunnen geven door meer hulp te bieden bij de intensievere groep. Het is ons inziens meer uitnodigend voor deelname aan het experiment en interessanter voor de experimentuitkomsten als er sprake is van een intensieve begeleiding waarbij maatwerk van de deelnemer centraal staat. Deelnemers moeten ten alle tijde zich kunnen terugtrekken uit het experiment.

We vragen aan u als volksvertegenwoordiger de staatssecretaris te bewegen

1. de bedoeling van ons experiment te onderschrijven;
2. in ieder geval het punt van de intensiveringsgroep te formuleren vanuit het bieden van *meer hulp en ondersteuning* én in ieder geval om de *invulling* hiervan bij het lokaal bestuur neer te leggen;
3. de deelnemers ten allen tijde de mogelijkheid te bieden om hun deelname aan dit experiment te stoppen.

Met vriendelijke groet,

Paula Anguita - bijstandsgerechtigde

Mariette van Bavel - beleidsmedewerker Sociale Raad Tilburg

Jochum Deuten - onderzoeker

Ralf Embrechts - directeur MOM Tilburg

Brigitte Musters - programma-ontwikkelaar Social Innovation Midpoint Brabant

Eric Rugebregt - bijstandsgerechtigde in ruste

Roland Samuels - bijstandsgerechtigde

Frans Swinkels - directeur Sociaal gemeente Tilburg

Gerda de Vries - directeur Feniks Emancipatie Expertise Centrum Tilburg

Hans van Vugt - lid Sociale Raad Tilburg

Marja Wittenbols - projectuitvoerder De Vonk Tilburg

Vragen of reacties kunt u sturen naar info@momtilburg.nl of 06-20546364 (Ralf Embrechts)